

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY HÓNAP 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 14 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 21 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 43.

Az olaszok újabb támadásait visszavertük

A németek sikeres vállalkozása Ypernnél

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 24. Hivatalos jelentés.

A tiroli déli arcvonalon tüzéségi és járőrharcok. A Canova és a Monte di Val Bella közötti fensíkon ellenségeink tegnap újabb támadásra indultak. A Monte Sisemolon, a melyen az ellenség támogató tüzéségi tüzelését a legnagyobb hevességig fokozta, behatoltak vonalainkba. Egy ellenlökésünk árkaikba visszazúzte őket. A Monte Tombától északra visszavertük az ellenség ama kísérleteit, hogy közeledjék állásainkhoz.

A nyugati harctéren és Albániában nem történt különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Olaszország és a monarchia közt nincs külön tárgyalás

Lugano, szeptember 24. A Steiani-ügynökség jelentése szerint az a hír, amely szerint a monarchia és Olaszország között felhivatalos tárgyalás folyik egy svájci diplomata közvetítésével, egyáltalán nem felel meg a valóságnak.

Hírek olasz kormányválságról

Zürich, szeptember 24. Rómában az a hír terjedt el, hogy Orlando miniszterelnök visszalép állásától.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 24. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Dixmidentől északnyugatra és Yperntől északkeletre sikeres vállalkozások során 70 foglyot ejtettünk. Moenvretől északra visszavertünk ellenséges részleges

támadásokat. A csatorna-szakaszon, Arrastól délre, a tüzéségi tevékenység fokozódott.

Boehn vezérezredes hadcsoportja: Villers Gouzaintól délre és Epechytól keletre helyi támadásokkal visszafoglaltuk a legutóbbi harcok során az ellenség kezén maradt árkok egyes részeit és foglyokat ejtettünk. Az ellenség ellenlökéseit visszautasítottuk. Az Omignon patak és a Somme között a tüzéségi harc este megélénkült.

Runay hadnagy 44-ik légi győzelmét aratta.

A többi hadcsoportnál nem volt különös harci cselekmény. Élénk felderítő tevékenység a Champagneban.

LUDEENDORFF,
első főszállás-mester.

A francia hadügyi bizottság a fronton

Genf, szeptember 24. Az „Echo de Paris” írja: Foch tábornok a parlamenti hadügyi bizottság tagjait meghívta a főhadiszállásra. Ezt újabb nagy harcok előjelének tartják, de lehet, hogy az osztrák-magyar békejegyzékről van szó.

Az angolok két havi vesztesége

Hága, szeptember 24. Cenzurázatlan hírek szerint Anglia júliusban és augusztusban 240.000 embert veszített sebesültekben és halottakban. Ezek közül 130.000 ember garmati.

Újabb 20,000 tonna

Berlin, szeptember 24. A Wolf-ügynökség jelenti: Tengeralattjáróink elsüllyesztettek a Földközi-tengeren 20,000 brutto regisztertonnányi hajóteret.

Maurice tábornok az entente macedonai és palesztinai sikereiről

Rotterdam, szeptember 23. Maurice tábornok, aki sohasem volt híve az angolok keleti expedícióinak, most sem tulajdonít nagy jelentőséget az entente-csapatok macedonai és palesztinai sikereinek.

— Döntő sikert Macedoniában nem várhatunk, — írja a Daily Chronicle-ban — csak akkor, ha a támadási frontot ki tudjuk szélesíteni. A szerb csapatok offenzívájának természetesen kiegészítője lenne, ha a Doiran-tó mindkét oldalán folytatnók a támadást. Ezért csalódást okozott, mikor megtudtuk, hogy a Doiran-tó mellett az angolok és a görögök támadása nem járt nagyobb sikerrel.

A tábornok ezután rámutatott arra, hogy az ilyen távoli expedíciók mily nagy veszedelemmel járnak és így folytatja:

— Németországot, Törökországot és Bulgáriát egyszerre nem bírjuk leverni. Németországot nem lehet közvetett utakon megverni. Ha mi ilyen közvetett utakra engedjük magunkat csábítani, csak meghosszabbítjuk a háborút.

A palesztinai harcokról az a véleménye a tábornoknak, hogy Allenby parancsnoknak remélhetőleg sikerülni fog elfoglalni egész Közép-Palesztinát Haifával együtt.

Lenin a szovjetek gyűlésén

Basel, szeptember 24. Lenin 16-ikán részt vett a szovjetek végrehajtó bizottságának ülésén, ahol rövid beszédben megköszönte a vele szemben tanúsított részvételt.

A felmentetteket nem vizsgálják felül

Az orosz fogságból hazatértek felmentése

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter a múlt hó 30-án rendeletet bocsátott ki a legénységi állományu és a hadi szolgálatot teljesítő egyének felülvizsgálatára vonatkozólag. A rendelet a felülvizsgálat alá kerülőket négy csoportba osztotta. A IV. csoporthoz, amely magában foglalja a tényleges katonai szolgálatban álló üzemekben alkalmazott legénységet (honvédség, hadsereg és haditengerészet szolgálatra és népfelkeltésre kötelezettek) és ehhez a csoporthoz tartoznak még a rendelet szerint — a felmentettek is.

A honvédelmi miniszternek ezt a rendelkezését általában úgy magyarázták, hogy az összes felmentettek felülvizsgálat alá kerülnek.

Illetékes helyen arra, hogy tényleges felülvizsgálat alá kerülnek-e az összes felmentettek abból a szempontból, hogy ki alkalmas a frontszolgálatra, azt a fölvilágosítást adták, hogy a felülvizsgálat elrendelése nem vonatkozik az összes — polgári foglalkozást teljesítő — felmentettekre, hanem csak a katonai üzemekben alkalmazottakra.

A honvédelmi miniszter a felmentések tárgyában tegnap rendeletet bocsátott ki, a

URANIA

Szerep: Csütörtök
szeptember 25—26.

3 órák: Párizsi műsor!

Két sláger!

Darab: Alfons drámája

Küzdelem

a létért

5 felvonásban.

Rendezte: Déry Alad.

Főszereplők:

Olt. Arvid, Góta Annie,

Felendy Klára, Trosin

Gusztáv, Lóth Ida, Virág

Ferenc.

Ibsen Henrik

vígjáték drámája

Kisértetek

4 felvonásban.

Főszereplők kezdete:

9—3 ig és 8—11-ig.

APOLLO

Szerep: Csütörtök

szeptember 25—26.

Nordisk film!

Raidemar Psylander

főszereplésével

A felség szobra

4-féle 2 felvonásban.

Két tűz között

vígjáték.

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órákor

mely különösen az orosz hadifogságból hazajöttökre tartalmaz fontos intézkedéseket.

Az orosz fogságból hazatérteknek ugyanis eddig is járt családtagjaik látogatására nyolc — tizenkét heti szabadság. A honvédelmi miniszter most úgy intézkedett, hogy amennyiben az orosz fogságból hazatértek közgazdasági okokból felmentésüket kérték, az illetők felmentési kérelmük elintézéséig kaphatnak utóbb négy heti bevárás engedélyt.

A bevárás engedélyt a honvédséghez és népfelkeléshez tartozókra a honvédelmi miniszter, a közösökre a hadügyminiszter adja meg. A bevárás engedélyt — amennyiben a felmentést közgazdasági okokból javasolták — az illetékes felmentési ügyosztály sürgönyileg kérheti honvédekre és népfelkelőkre — a honvédelmi minisztériumtól, a közösökre pedig a hadügyminisztérium budapesti kirendeltségétől.

A tisztviselők fizetésének rendezése

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt ülést tartott, amelynek tárgyai legnagyobb részt pótlék és segély iránt egyesek által beadott kérések voltak s több vármegyének átirata, ezek közt a főrendiház reformjára, a vármegyei alkalmazottak anyagi helyzetének javítása, a Duna szabályozása iránt tett fölterjesztésük pártolása iránt. A bizottság a fölterjesztés pártolását javasolja a közgyűlésnek.

Hosszan tárgyalta azután a bizottság a közalkalmazottak helyzetének javítására irányuló javaslatot, amelynek Vásáry István dr. tanácsnok rendkívül értékes felszólalásban fejtegette a tisztviselők helyzetét, bajait s konkrét javaslatokat terjesztett be e bajok orvoslása érdekében.

Kifejtette, hogy míg minden más állami igazgatási szakban a külsőségi tisztviselők bekerülhetnek a minisztériumba s ezzel folyton emelkedő státusba juthatnak, addig a közigazgatási tisztviselőknél ki van zárva, mert ezek a minisztériumba sohasem juthatnak be s így az egy polgármesteren és alispánon kívül a VI. fizetési osztályt egyik sem éri el. A másik dolog, hogy a tisztviselők türelmetlen és rossz helyzete a legnagyobb veszélyt rejti magában, mert az élet követelményeivel szemben hiába minden harc s így a közigazgatási tisztviselők közt az erkölcsi erő meglazulásától kell tartani, ami a köz legnagyobb kára lenne.

Kéri, hogy e szempontokat fejtsse ki egy felterjesztésben a város, annak kiemelése mellett, hogy eddig a tisztviselők csakis ígéreteket kaptak s nagyon aránytalan kis segélyt.

Kifejtette még, hogy a városi, speciálisan a debreceni városi tisztviselők helyzetén a városnak magának is javítania kell. És pedig akként, hogy ezzel a városi pótdadó ne emeltesse, tehát úgy, hogy a fedezet még érintetlen, új jövedelmekben jelöltessék ki. Példaként felsorolja a közlekedési adót, a vígalmi adót, az I. osztályú kereseti adót, amelyet az állam átengedett a városoknak, esetleg a városi pótlétek fölemelését.

A bizottság helyeselte a tanácsnok által kifejtetteket de mert a fizetésrendezésre vonatkozóan már egy indítvány fölött régebben határozottak, most az indítványok fölött nem határozott s a kiküldött bizottságtól várja a kezdeményezést.

Az idő előhaladottsága folytán a tárgyalást megszakították.

— Fegyházzal büntetik az árdragítókat.

Az árdragítást az eddigi miniszteri rendeletek szerint csak kihágásnak minősítették és a büntetés igen minimális volt. — A kormány tagjai elhatározták, hogy az árdragítási büncselekmények büntetésével külön törvényben foglalkoznak. Az erre vonatkozó törvényja-

vaslat előadói tervezete az igazságügyminisztériumban elkészült és hír szerint az árdragítást ezentúl nem kihágásnak minősítik, hanem vétségnek, sőt súlyosabb esetekben büntetnek, aminek természetes következménye, hogy az árdragításért ezután nemcsak elzárás, hanem fogház, börtön, sőt súlyosabb esetekben fegyház is jár.

Hertling kancellár a német kitartásról

„Németország nem fog térdet hajtani senki előtt!”

Berlin, szeptember 24. A Wolff-ügynökség jelenti: A birodalmi gyűlés főbizottsága ma tartotta meg politikai körökben rendkívül nagy érdeklődéssel várt ülését, amelyen Hertling gróf birodalmi kancellár hosszabb beszédet tartott, amelyben a többek közt a következőket mondta:

— A nép széles rétegeit mély lehangoltság fogta el. Ennek oka az, amit a négy évvel tovább tartó háború idézett elő. Ha ezt a lehangoltságot mostani katonai helyzetünk, a nyugati front eseményei idézték elő, akkor teljes meggyőződéssel kijelenthetem, hogy e lehangoltság tulmegy a mértéken. Bizonyos hogy a legutóbbi nagyszabású offenzívánk nem hozta meg a remélt sikert, ezt el kell ismerni. A hadvezetőség célszerűnek találta, hogy messze előretolt vonalainkat visszavonja a Siegfried-állásokba. De azért kishitűségre nincs okunk. Gondoljunk az 1916. évre, amikor verduni offenzívánk meghiusult s a Somme mentén a leghevesebb harcok dultak, keleten Brussilow folytatta nagy támadásait, amelyek kedvezőtlen hatással voltak az osztrák-magyar—olasz frontra. Akkor csatlakozott a háborúhoz Románia is. Akkor nem vesztettük el a bátorságunkat, megmutattuk, mire képes az elszánt győzelmi akarát. — A mai helyzet az, hogy Oroszországgal és Romániával békét kötöttünk és keleti hadseregünk nagy részét nyugaton vetettük harcba. Az osztrák-magyar hadsereg nagy olasz területet tart megszállva, Franciaországban pedig a mi csapataink utasítják vissza az ellenség erős támadásait. Hindenburg és Ludendorff most is urai lesznek a helyzetnek, mint ahogy eddig is urrá lettek rajta. — Bizonyos, hogy az a felkészülés, amely 1917-ben eltöltött benniünket, nincs már meg. Az az elhatározás azonban, hogy mindig kitartunk, még ma is él benniünk. Az ellenséges országok népeiben olyan gyűlöletet ébresztettek a központi hatalmak iránt, amely minden igazságos ítéletet elfojt. Az ellenség nem tudja elfogadni Belgiumba való bevonulásunkat, de Görögország leigázásáról úgy beszél, mint valami magától értetődő dologról. Az angol kormány, amely különösen szeret jogról és igazságról beszélni, ezzel összeegyeztethetetlen tartotta legutóbb, hogy az összeszedett cseh-szláv söpredéket elismerje hadviselő félnek. Milyen magatartást fog tanúsítani ezzel szemben a német nép? Békéért fog könyörögni? Nem. Németország mult és jövőbeli nagy hivatásához hiven megállja a helyét és nem fog térdet hajtani senki előtt.

Berlin, szeptember 24. A birodalmi kancellár beszéde a többségben csaldást okozott. Némán hallgatták végig a beszé-

det, csak a szociáldemokraták nem tudtak tartózkodni a közbeszólásoktól. — Holnap a pártok vezeterei fejtik ki álláspontjukat.

Hatezer emberrel szaporítják a csendőrséget

Nem marad el a rendőrség államosítása

A belügyminisztérium rendőri osztályában már számolnak a leszerelés eshetőségével és Jekel Péter miniszteri tanácsos vezetésével megteszik az előkészületeket arra, hogy akár a részleges, akár pedig az egyöntetű leszerelés a lehető legsimábban menjen végbe. Az eddigi tapasztalatok szerint nagyobb mozgalmaktól, az elégtelenség kitérésétől nem kell tartani. A csendőrség létszámát azonban egyelőre hatezer emberrel mégis növelik. A csendőrségi állásokra a jelentkezések már folyamatosan vannak.

Csak vitézségi érdemmel kitüntetett katonákat fognak csendőrökké fogadni. A terv szerint a csendőrösök számát körülbelül 150—200 állomással szaporítani fogják, de az egyes csendőrösöket is megerősítik. — Ahol eddig két csendőr volt, oda most négyöt ke- rül. A csendőri szervezetnek ilyen irányú kiszélesítése rövid időn belül megtörténik, hogy a leszerelés ne találja készületlenül a hatóságokat.

A városok rendőrségének erősebb küzdelemre kell felkészülnie. Ez a felkészülés, mint a falvak csendőrségének, csak a rendőrség államosításának gyors keresztülvitelével lehetséges. Illetékes körök már régen megcsinálták volna az államosítást, ha ahhoz törvényhozási hozzájárulásra nem lenne szükség. A törvénytervezet már megjelent és az érdekelt körök észrevételeiket már megtették. A felszólalásokat összegyűjtötte a belügyminisztérium rendőri osztálya. A tervezetes eddig semmi lényeges változást nem határozott el. A megjelent javaslat ellen legelősebben a budapesti rendőrség emberei keltek ki, mert bár a budapesti államrendőrség nem olvad be az államrendőrség szervezetébe, egy paragrafus kimondja, hogy a tisztviselők a szolgálat érdekében áthelyezhetők a két terület létszámában.

A vidéki rendőrségeket különben sok dologtól tehermentesíteni fogják. Most a rendőrségek sok olyan dologgal foglalkoznak, amelyek tisztára a városi rendészet körébe vágnak. Ezeket átutalják a városokhoz, hogy a rendőrség tulajdonképeni hivatását intenzíven teljesíthesse.

E rendelkezések azért érdeklik különösen Debrecen, mert itt tudvalevően a külsőségeken csendőrség teljesít szolgálatot s a város épp most kérte, hogy szaporítsák a debreceni csendőrséget és a Bánkon, Macson és Nagycserén állítsanak föl új örsöket.

Nagy dohányinség fenyeget

Kevés dohány terem

A dohányzó közönséget utóbb veszedelem fenyegeti. Az idei dohánytermés az eddigi jelek szerint aligha lesz jobb a tavalyinál, ami annyit jelent, hogy a dohánygyártás a következő idényben megint a legnagyobb nehézségekkel fog megküzdeni és a dohányjövődék megint nem lesz képes elegendő dohányt, vagy talán még annyit sem, mint tavaly, a közönség rendelkezésére bocsátani.

Tudni kell ugyanis, hogy a háború előtt Magyarország dohánytermése körülbelül 14—15 millió kilogram volt. Ez a mennyiség 16—18,000 kat. hold területen termett. A háború kitörése óta azonban a dohányval bevetett terület egyre csökkent és minthogy a gazdák nem tudták elérni a kormánytól azt, hogy a dohánybevéltási árakat az ő igényeik szerint állapítsák meg, nem akartak dohányt ter-

melni, úgy, hogy már tavaly a rendes területnek alig egyharmada volt dohányval bevétele és a termés már alig volt több két millió kilogramm dohánynál, ami a békebeli átlag körülbelül egyhatedrésze. Az idén még kisebb terület van dohányval bevétele, azonban valamivel jobb a terméskilátások, de az idei termés sem lesz több két millió kilogrammál.

Növeli a bajokat az a körülmény is, hogy a gazdák az utóbbi időben a termelt dohány jelenléte miatt részét eltüntetik. Már a szántóföldeknél kezdődik ez a mesterkedés és folytatódik a dohányszárító pajtákban. Sőt sok lyútt az idén azt is tapasztalták, hogy a termelők kukoricái igen sok helyen dohányt rejtenek és a birtokosok engedély nélkül, titokban termelik a dohányt. A termelők azt mondják, hogy a kormány a dohányért nem fizet elég magas beváltási árat, tehát nem érdemes termelni, másrészt azt panaszzák, hogy a fölük átvett dohányért csak nagyon drága és nagyon kevés dohányárut kapnak, úgy, hogy jobban járnak, ha vagy egyáltalán nem termelnek, vagy pedig eltüntetik, illetve titokban termelik a dohányt.

Ilyen viszonyok között a dohányjövedék vezetősége az előtt a kényszerhelyzet előtt áll, hogy vagy továbbra is kevés, sőt még kevesebb árúja lesz, vagy pedig magasabb dohánybeváltási árakkal fogja a termelőket nagyobb dohányterületek bevetésére serkenteni. Ugy hiszik, hogy valószínűleg ez a második lehetőség fog megvalósulni: a jövő termelési időnyre magasabb dohánybeváltási árakat fognak megállapítani és ennek következményeként természetesen újból telemek a dohánygyártmányok árát.

A gazdák részéről azt az óhaját fejezték ki a kormány előtt, hogy adjanak a kőgazdáknek rendkívüli dohánytermelési engedélyt és jogosítsák fel őket, hogy saját céljaikra megfelelő mennyiségű dohányt termeljenek. Ebben az esetben a kinstár a vevők széles rétegeitől szabadul meg és a rendelkezésére álló dohányt kisebbkörű fogyasztóközönség rendelkezésére bocsáthatná.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZERDA: A két Rantzau, színmű.
CSÜTÖRTÖK: Vengerkák. Verő Márta felléptével.
PÉNTEK: Sámson, színmű. Ujdonság.
SZOMBAT: Sámson, színmű.
VASÁRNAP: Délután: A két Rantzau, színmű. Este: Sámson, színmű.
VASÁRNAP: Délután: Nincs előadás. Este: Boldogság, színmű.

Víg-színház

SZERDA: Tul a nagy Krivánon.
CSÜTÖRTÖK: Tul a nagy Krivánon.
PÉNTEK: Tul a nagy Krivánon.
SZOMBAT: Tul a nagy Krivánon.

A két Rantzau. A régi Eckmann Chatrrian-darab, amely az öregnek érzékeny színműve, már az idők klasszicitásában jelenik meg a színpadokon. — A szerelem hatalmát zengi, amely a mindent megölelő évtizedes testvérgyűlöletet is kiegyenlíti. Sok szentimentalizmus, de le nem kicsinyelhető drámaiság van benne. A színészeknek szép teret ad. És e teret ma pompásan be is töltötték azok, akik az egyes szerepekben színpadra léptek. László Gyula erőteljes duzzadó alakítást nyújtott mint Rantzau Jean. Kabinetalakítás volt. Oly egyszerűen játszott és beszélt, hogy minden elismerésünk az övé. Az ő játéka egymaga érdemes arra, hogy az ember megnézze A két Rantzau-t. Nagyon jó volt

Ladányi Imre Jacques Rantzau szerepében, amelyet igen helyes fölfogással játszott meg. Heltai Jenő Francillonja egyik legjobb alakítása volt, amelyben újra gyönyörködhettünk e kiváló művészember tehetségének sokoldalúságában. Elismerést érdemel Szalay Pál George Rantzau-ja, amely egy kiváló színészi alakítása volt. Igen jó volt Borosnyai Kató mint Louis Rantzau. (—)

Sámson. (A színházi iroda jelentése.) — Szenciúti bemutatója lesz a Csokonai-színháznak pénteken este, amikor az igazgató Henry Bernstein drámáját, a „Sámson”-t tűzte műsorra. Verő Márta és Ladányi Imre pompás szerepeket játszanak.

Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) Zsuffolt házak publikumának tetszése és tapsa tesz bizonyosságot Farkas Imre darabjának pompás voltáról és az előadás jószágáról. Hóthy Hanna, Várnay László, Székely Gyula, Görög Olga, Seregh Maresa, Remete Géza, Káldor Dezső játszanak nagyszerű szerepet.

Három óras előadás, rekord-műsor az Urániában. Ibsen Henrik világhírű „Kisértek” című öt felvonásos drámáját és Daudet Alfonz „Küzdelem a létért” című szintén öt felvonásos drámáját mutatja be ma az Uránia. Ezen előadások eseményszámba mennek, mert közönségünknek még alig volt alkalma ily hatalmas két slágerfilmet egy előadásban látni. Előadások 5—8-ig és 8—11-ig. Jegyelővétél.

Waldemar Psylander főszereplésével „A felség szobra” című nagyhatású Nordisk-dramát mutatja be ma az Apollo. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

HIREK

— A polgármester Budapesten. Márk Endre udvari tanácsos polgármester ma több napi tartózkodásra Budapestre utazott, ahol a Vörös Kereszt gyűlésein vesz részt és a minisztériumokban több fontos városi ügyet intéz el.

— Bezárták a debreceni iskolákat. Tüdős Kálmán dr. tisztí főorvos előterjesztésére Márk Endre udvari tanácsos polgármester, mint illetékes hatóság, elrendelte szerdától, szeptember 25-től október 7-ig terjedő időtartamra a spanyol nátha járványszerű föllépése miatt az összes közép- és elemi iskolák, valamint kisedzővők bezárását. — Ez iskolákban tehát holnaptól kezdve az előadások szünetelnek.

— Cukrot feldolgozó iparosok figyelmébe. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara felhívja kerülete cukrot feldolgozó iparosait, hogy helyhatósági engedélyüket 8 napon belül a kamaránál mutassák be, mert csakis azok az iparosok részesülnek újabb kiutalásban, akik igazolják, hogy iparukat jogosan folytatják.

— Az Idegenforgalmi Egyesülés kiküldöttei Debrecenben. A Magyar, Német és Osztrák Idegenforgalmi Egyesülés vezető férfiai, akik 430 idegenforgalmi egyesületet képviselnek, a legközelebbi napokban Budapestén nagygyűlést tartanak. A mozgalom élén Magyarország részéről Miklós Elemér dr. miniszteri osztálytanácsos áll, aki — miután a kiküldöttek egy magyar vidéki várost is meg akarnak szemlélni — Debrecenre jelölte ki, amelynek sok intézménye és berendezése tarthat érdeklődésre számot. Miklós Elemér dr. ma Debrecenben volt s a tanácsülésen is részt vett, ahol bejelentette, hogy az Idegenforgalmi kiküldöttei — 50 ember — október 7-én érkeznek Debrecenbe, ahol a tanács mint a város vendégeit fogadja őket s vacsorát ad tiszteletükre a Kaszinóban. Másnap reggel kimennek a Hortobágyra s megtekintik a halastavakat, ahol a Haltenyészítő Részvénytársaság tiszteletükre ebédet ad. A vendégek megtekintik a hortobágyi méneseiket, gulyákat, a halfogást. Délután a Nagyerdőben uzsonna lesz s itt megtekintik az egyetemet, az Augusztus-szombatot, a városban pedig a kulturális és egyéb rendezetéseket. A vendégek fogadtatásának előkészítésére a tanács Csóka Samu főjegyzőt, Szabó Kálmán és Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőket küldte ki.

— Rumkiosztás közintézmények számára. A város köznevelési ügyosztálya közli: A pénzügyminiszter kiutalása folytán városunk mezőgazdasági munkával nem foglalkozó lakossága szükségletének fedezésére nagyobb mennyiségű rum áll rendelkezésre. Miután a magánalkalmazottak tényleg működő beszerzési csoportjai, a hadsereg tisztí étkezdéi, ipari közlekedési vállalatok alkalmazottai és munkás ellátási intézményei, kórházak s egyéb közintézmények szükségletéről közvetlenül kell gondoskodni, felhívja a köznevelési ügyosztály a jelzett intézményeket, hogy igénybejelentésüket október hó 1-ig a városi tanács köznevelési ügyosztályánál tegyék meg. A jelzett intézmények a rendelet értelmében a rumot közvetlenül a rumgyárosoktól fogják megkapni literenkint 10 korona 40 fillér alapárban. Az igénybejelentésnek tartalmaznia kell az intézményhez tartozó személyek névjegyzékét, azok foglalkozását, lakását és családtagaik számát. Elkészített bejelentéseket nem lehet figyelmebe venni.

— Ellopták a nagyerdei kádifürdő lepedőit. A városi tanácsnak ma a kulturáltanok bejelentette, hogy az elmúlt éjszaka a nagyerdei fürdő épületébe, annak a Nagyerdő felé eső hátsó részén ismeretlen tettesek behatoltak s a kádifürdőből 35 darab lepedőt, az egyik alkalmazott ruháit és egy kenyeret elloptak. Ha a lepedők nem kerülnek meg, az érzékeny kár, mert egy lepedő ára ma 300 korona, de pótolni sem lehet, mert nem lehet kapni.

— A debreceni nagyvásár. A debreceni nagyvásár idejét a tanács mai ülésén október 6-ra és 7-re tűzte ki.

— Elzárják az Emlék-kertet. A Nagytemplom mögött levő ugynevezett Emlék-kert olyan állapotban van, hogy azt okvetlenül rendbe kell hozni. A kert pázsitját a közönség letaposta, leheverte, mindenütt piszok van, mert az emberek a Bocskay-szobor talapzatán fogyasztják el élelmicikkeiket s a dinnyehajat, papírhulladékot ott szórják el. A tanács a kert rendbehozatalát elrendelte s elrendelte azt is, hogy a rendbehozatal idejére a kertet elzárja és utasította a mérnöki hivatalt, hogy oda őrt állíttasson.

— Tüzifa a köztisztviselőknek. A debreceni köztisztviselők beszerzési csoportjának kérésére kimondta a tanács, hogy a csoport részére 600 öl fát utal ki és pedig az I. rendű fát 170, a II. rendűt 140 koronáért.

Finom téli fajalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Bőr-kormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

A tanács megengedte a színházi hely-
árok emelését. A városi tanács ma három
órát meghaladó időn át tárgyalta a Csoko-
nai-színház helyárainak fölemelésére vonat-
kozó kérést. A tanács kimondta, hogy a hely-
árok 50 százalékos emelését megengedi, amit
azonban bizonyos feltételekhez kötött. — Ki-
mondta a tanács, hogy e feltételek elfogadása
esetén lép csak életbe a helyáremelés. — Ki-
mondta még a tanács, hogy a bérletek szá-
mának 60-ról 40-re való leszállítását nem en-
gedi meg.

A román trónörökös katonáink iga-
zoltatták. Az egész világot bejárta az a hír,
hogy a román trónörökös Odesszában felesé-
gül vette Lambrino Lizit, egy román tá-
bornok leányát. Ma reggel pedig azt jelentik
a lapok, hogy a katonai törvények megsze-
gése miatt a román trónörökös felettes ható-
sága hetvenöt napi szobafogságra ítélte. A
házasság és a fogság között bizonyára össze-
függés van és valószínűleg a királyi szülők
haragja is hozzájárult a büntetéshez, amiért a
trónörökös rangján alul nősült. — Beavatott
helyen érdekes részleteket tudtak meg a ro-
mán trónörökös házasságáról. A besszará-
biai és régi orosz határ mentén van Tiraspol
városa. Most ukrán terület. A rendet ott a ml
katonaságunk tartja fenn. Egy járőrtek fel-
tűnt egy fiatal román tiszt, akivel mindenki
igen udvariasan, sőt tulságosan udvariasan
viselkedett. A járőr vezetője igazolásra szó-
lított fel a román tisztet. — Ez nem akarta
megnevezni magát és minden felvilágosítást
megtagadott. Közrefogták tehát és a legköze-
lebbi magasabb katonai parancsnokságra vit-
ték. Ott a tisztek fogták vallatóra, de a rej-
telmes fiatal ember semmit sem akart magá-
ról elmondani és csak nagy ellenkezés, a ke-
resztkérdések egész tömege után mondotta
meg, hogy ő a román trónörökös. Elmondta
azt is, hogy Odesszába igyekszik. Katonai
hatóságunk a legnagyobb udvariassággal el-
kísérte Odesszába, ahol a trónörökös elvé-
gezte a dolgát és ugyancsak udvarias és elő-
zékeny katonai kísérettel visszautazott a ro-
mán határig, majd onnan Jassyba ment. — A
mai hír azt mondja, hogy a hetvenöt napi fog-
ságot azért kapta, mert önként elhagyta ka-
tonai állomáshelyét. — Odesszába ment nő-
sülni.

Folytatólagos felvételek a debreceni
m. kir. állami fémipari szakiskolán. Tekintet-
tel a felvételt kérelmezők nagy számára, a
szakiskola igazgatóságának előterjesztésére
az iskola főhatósága megengedte, hogy az I.
évfolyamra számon felül még 7 ifju legyen
az 1918-19. tanévre felvehető. A felvételi
folyamodni kívánók felhívának, hogy kér-
vényeiket a hó 28-ig felszerelve nyújtsák be
az iskola igazgatóságánál. Felvételi folya-
modónak igazolni kell előképzettségét, élet-
korát, ujjraoltásának megtörténtét és azon kö-
rülményt, hogy szervezettel az ipari pályára
termelt. — Csatolni kell végül a szülői bele-
egyező nyilatkozatot is, melyben feltűntet-
endő, hogy a szülők vállalják a négy éves
tanfolyamon fiukért az összes költségeket. —
Oly ifjak, kik a felső ipariskolára töreksze-
nek, nem vétetnek fel. A folyamodók közül
az igazgatóság csakis a jó tanulókat veszi fel
és esetről-esetre meggyőződik arról, hogy a
számítási alaptulajdonokat egész számokkal,
törtekkel érti-e a kérelmező és hogy a ma-
gyar helyesírással és egyszerű fogalmazás-
sal tisztában van-e. Bővebb tájékoztatást az
igazgatóság nyújt.

Ecet és ecetsav. A közlémezesi ügy-
osztály közlése szerint az ecet és ecetsavfélék
hamisítása és hamisított állapotban való for-
galomba hozatala az ide vonatkozó miniszteri
rendelet értelmében tilos. A rendelet szerint
még két hétig árusítható a jelenlegi készlet,
ha az egészségre nem ártalmas, 30 nap mulva
azonban csak megfelelő jelzésekkel és pedig

fel kell tüntetni az árun, hogy az borecet, sör-
ecet, gyümölcsacet, mézacet, szeszet, ecet-
különlegesség, faecet, higitott ecetsav, ecet-
esszencia, töményecetsav, ezt a megjelölést
a termék tartályán fel kell tüntetni. — Aki a
rendelet intézkedéseit megszegi, két hónapig
tartó elzárással és 600 koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetetik.

Gyümölcsfákat ültetett a város. A vá-
rosi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a
vonatkozó miniszteri rendelethez figyelemmel,
amely szerint a kormány az állami gyümölcs-
fatermelő telepeiből nagyon olcsón ad gyü-
mölcsfákat a közhatalóságok részére, — a deb-
receni gazdaságokban, amelyekben erre al-
kalmas talaj van, gyümölcsfákat ültetett, sőt
faiskolát létesít. Utasította is a gazdasági fel-
ügyelőt, hogy ilyen gyümölcsfákat szere-
zen be.

A leégett gazdasági épületek feléni-
tése. A Csanak-féle bérleten leégett gazda-
sági épületek fölépítésére a tanács árverést
hirdetett, amelyre négy ajánlat érkezett be, a
melyek közül legolcsóbb a Tóth-Remenyik-
Sebestyén cégé, amely az építést 382.000 ko-
ronáért vállalja. A tanács javasolja a közgyü-
lésnek, hogy a nevezett céget bizza meg az
építéssel.

Borárverés a városnál. Ma délelőtt
árverezték el a város szőlőiben termelt 300
hektoliter bormennyiséget, amely azonban
még leszállítva nincsen. A legtöbbet ígérő
lett a Friedlander és testvére cég, amely lite-
renként 5 korona 05 fillért ajánlott azzal, hogy
ő maga szüreteli le a szőlőt. Az árverés ered-
ménye fölött a legközelebbi tanácsülés fog
dönteni.

Babakelengve és hintabölcső jutá-
nyos áron eladó. Értekezhetni Bika-bérláz
II. emelet, 2. ajtó.

Legjobb

Minden színben kapható.

CSIKÓS

Saját érdekében próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Ct. 403/16.
1918.

Hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék a Hajdu-
dorogi hitelbank részvénytársaság által az
1918 évi május hó 26. napján tartott köz-
gyűlésen hozott azon határozathoz, mely
szerint 500000 K alaptőkéjét a részvények
lejegyzése után 200000 koronára szállította
le, az engedélyt a Kt. 209. §-a értelmében
a fenti szám alatt kelt határozatával megadta.

Debreczen, 1918. szeptember 11.
Kókay sk. eladó. A kiadmány hitelül:
Kiss Károly.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával,
urinó, aki nagy ösmeretségi körrel
rendelkezik, fáradság nélkül, igen
szép jövedelemre tehet szert.
Megkeresések **Brück Gyula,**
Pöstyén, Furdószálloda inté-
zendők.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig
2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár-
és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden
további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomot-
tak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármiről
szóló zálogleveleket (zá-
logcédulákat) és egyéb
tárgyakat a legmaga-
sabb árban veszek. —
Meghívásra házakhoz is
elmegek, Steiner Mihály
Széchenyi-u. 19. szám.

Köcsk fölédelni
teljesen jó állapotban
megvételre keres-
tetik. Egyetem építkezés
nagyerdő. Telefon 610.

Pénzbeszedő- szolgát

keresünk jó fizetéssel
és jutalékkal

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomda, Debreczen
Ferenc József-ut 49. sz.

Eladó
öcska fa és vasajtók, —
ablakok, vasrácsok, zsa-
luk, komplett szivattyúk,
esatorna csövek és rá-
csok, fa és kőlépcsők,
lapos és kupás cserépek
és különféle öcska építési
anyagok. Megtekinthető
Bárczy-utca 7. sz. építési
telepen, a tanítói árvaház
mellett.

Kifutó

fiut vagy leányt
keresünk. Cim a ki-
adóhivatalban

Tanuló felvétetik lapunk
könyvnyomdájában.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai
tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6 —
" finom velin papíron K 8 —
kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

VISZKETE G

szömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj
kezelésére és teljes kigyógyítására a legbizto-
sabb szer a

BOROKA KENOCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona,
nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona.
Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona.
Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykörső.
Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry
István, Dénes Artur, Kubek S. örökösök, Man-
del József, Mihalovics Jenő, Muraközy László,
Petes László, Reichard Sándor, dr. Szebenyi
Árpád, Szendrei Béla gyógyszerárban, továbbá
dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.